

streken: de kaarten van Mme Coudreau en de Nederlandsche kaart werden bevonden juist te zijn. Men had de hoffelijkheid een zijriviertje van de Paroe, Igarapé Ottilia Coudreau te doopen, en een top bij de waterscheiding ten Westen van Langoe, Pico Goeje.

De savane maakt op de foto's geheel denzelfden indruk als de stukken savane die wij in 1907 zagen; de reizigers herkenden er vele planten van de savanes in het Zuiden, en van die aan de Rio Branco.

C. H. DE GOEJE.

EENIGE AANTEEKENINGEN OMTRENT ARUBA

DOOR

H. E. HERDIGEIN

In dit tijdschrift, zevenden jaargang, heeft de toenmalige gezaghebber van Aruba, de heer J. F. Quast, eenige mededeelingen gedaan omtrent Aruba in verband met de vestiging aldaar van de Lago Oil Transport cie. ltd. Sedert zijn ongeveer vijf jaren verlopen, en in dien tijd is veel veranderd.

Van het vroegere Aruba, ik bedoel dat van voor de vestiging der „petroleum”, is niet veel te vertellen. Men geeft een bevolking van omstreeks 9000 inboorlingen op, ten deele van Indiaanschen oorsprong, die in hun levensonderhoud voorzagen door visscherij, aloëcultuur en een primitieve goudwinning. Deze laatste is in of door den oorlog voor goed stil gelegd. Het bestaan was armelijk en vele Arubanen verlieten hun land, trokken naar Venezuela, Panama, of Cuba. In 1924 is hierin verandering gekomen, en thans is de toestand zoo, dat Aruba op zijn beurt overstromd is door vreemdeelingen.

Toen in dit jaar de Lago Corporation, die crude oil van Maracaibo naar Amerika vervoerde, een tusschenstation in de nabijheid van de vaste kust noodzakelijk achtte, viel de aandacht op Aruba, daar de C.P.I.M. op Curaçao de meest geschikte terreinen had bezet. Sedert is de Arend Petroleummaatschappij daarbij gekomen, en Aruba steekt Curaçao naar de kroon.

Men heeft mij verzekerd, dat in de toekomst mag verwacht worden, dat op het eiland zeker een twaalfduizendtal menschen een bestaan zal kunnen vinden in de raffinaderijen.

Vroeger behoorde Aruba niet alleen politiek maar ook feitelijk

in alle denkbare opzichten tot de onderhoorigheden van Curaçao. Men kwam niet op Aruba dan na eerst op Curaçao te zijn geweest. Tegenwoordig staat Aruba rechtstreeks in verband met de buitenwereld; met Venezuela niet alleen, ook met andere landen van Zuid-Amerika en met Noord-Amerika. Eerst heeft de Red D lijn, daarna ook de N.K.S.M., het eiland in zijn stoomverbinding opgenomen. Ook andere koopvaardis-schepen doen Aruba aan.

En dan de olie-tankers. In 1929/30 werd de vloot der Lago met 12 tankers vergroot, zoodat deze maatschappij er thans 17 in de vaart heeft. Mij werden de volgende cijfers verstrekt omtrent den uitvoer van crude oil door de Lago: in 1924 (1½ maand) 324.343 vaten; 1925 1.972.620; 1926 6.160.637; 1927 13.417.389, terwijl het volgende jaar het dubbele zou hebben opgeleverd.

De Arend Petroleummaatschappij (Companie Mexicana de petrole El Aquila S. A.) of Eagle is een onderdeel van de Shell. In 1928 was deze onderneming gereed en begon te raffineeren. Voor deze maatschappij heeft Van Vlotens Pletterij, die ook in Venezuela eenige steigers bouwde, een pier gebouwd.

De Pan-American op San Nicolas heeft een droogdok, gebouwd door de Grandell engineering company.

Onder dit alles is ook Oranjestad van aanzien veranderd. Het is een dicht bevolkte stad geworden, die een netten indruk maakt. Er zijn thans drie banken: de Hollandsche bank voor West-Indië, agent de heer John Eman, Curiëls bank, agent de heer W. Craane, en Maduro's bank, agent de heer Adriaan Laclé.

De voornaamste handelshuizen zijn Laclé, Arends, Debrot en Hart, Craane, Mansure en Luis Posner. De ijsfabriek van Ruis is uitgebreid en van de nieuwste machinerieën voorzien.

Er is een openbare en een roomsche school. Naast het papiamentsch schijnt als omgangstaal het Engelsch het te zullen winnen van het Nederlandsch.

Sinds 1928 is de heer Wagemaker de gezaghebber, die al het mogelijke doet, om Aruba met zijn tijd te laten meegaan.

Curaçao, Juni 1930.